

Sihtasutus Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus

Reg. Kood 90008123

KONSOLIDEERITUD aruandeaasta aruanne

Aruandeaasta algus: **01.01.2021**

Aruandeaasta lõpp: **31.12.2021**

Address: Sadama 16
90502 Haapsalu

Sidevahendid: telefon: +372 4725400
e-post: info@hnrk.ee
www.hnrk.ee

Sisukord

KONSOLIDEERITUD aruandeaasta aruanne	1
Sisukord.....	2
Tegevusaruanne	3
Organisatsiooni tegevus.....	3
Investeeringud ja soetused	5
Energiatarbimine.....	5
Personalitöö.....	5
Töötajate rahulolu ja tunnustamine.....	6
Koolitus- ja teadustegevus	8
Ravitöö	8
Ravitöö statistilised näitajad	8
Meeskonnatööde toimumine ja eesmärkide täitmine.....	11
Kõrgtehnoloogiliste vahenditega osutatud teenused	12
Patsientide tagasiside.....	12
Majandustegevuse aruanne	14
Bilanss.....	14
KONSOLIDEERITUD BILANSS (eurodes)	15
KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE (eurodes).....	16
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE (eurodes).....	17
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE (eurodes).....	18
Raamatupidamise aastaaruande lisad	19
Lisa 1. Kasutatud arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2. Kontserni tütarettevõtted	23
Lisa 3. Raha (eurodes)	24
Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed (eurodes).....	24
Lisa 5. Varud (eurodes).....	25
Lisa 6. Materiaalne põhivara (eurodes).....	25
Lisa 7. Laenukohustused (eurodes)	26
Lisa 8. Muud kohustised ja saadud ettemaksed (eurodes)	26
Lisa 9. Võlad töövõtjatele (eurodes).....	27
Lisa 10. Tulu ettevõtlusest (eurodes)	27
Lisa 11. Majandamiskulud (eurodes).....	27
Lisa 12. Tööjõukulud (eurodes)	28
Lisa 13. Muud tegevuskulud (eurodes)	28
Lisa 14. Muud finantstulud ja -kulud (eurodes).....	28
Lisa 15. Annetused ja toetused (eurodes).....	29
Lisa 16. Seotud osapooled (eurodes)	29
Lisa 17. Emaettevõtte konsolideerimata bilanss (eurodes)	30
Lisa 18. Emaettevõtte konsolideerimata tulemiaruanne (eurodes).....	31
Lisa 19. Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)	32
Lisa 20. Emaettevõtte konsolideerimata netovara muutuste aruanne (eurodes)	33

Tegevusaruanne

SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse (HNRK) põhitegevus on osutada ambulatoorset ja statsionaarset eriarstiabi ning teisi seonduvaid tervishoiu- ja sotsiaalteenuseid. 2021. aasta oli SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskusele seitsmeteistkümnes sihtasutusena. Kuuendat korda esitatakse majandusaasta aruanne konsolideerituna koos tütarettevõtte HNRK Abivahendikeskus OÜ tulemustega ja alates 2018. aastast on konsolideeritud aruande osa ka HNRK Toetusfond SA tulemused. 2021. aasta tegevus oli oluliselt mõjutatud koroonaviiruse levikust ning selle tõrjumiseks vajalikest tegevustest. Samas ei kehtestatud teenuse osutamisele ametlikke piiranguid, mistõttu tuli haigla tavapärase töö tagada kõrgendatud nakkusriski tingimustes. Põhitegevus, taastusravi teenuste müük Eesti Haigekassale (EHK), moodustas 2021. aasta laekumisest 85,7% (2020. aastal – 83,3%). Taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuseid osutati 2021. aastal haiglas kokku 27 096 voodipäeval, millest EHK rahastas 2021. aastal 24 811 ehk 91,57% voodipäevadest. Nii haigla personal, seadmed ja ruumid kui ka üldine majanduslik olukord võimaldavad jätkuvalt pakkuda kaasaegsel tasemel kvaliteetset taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenust.

HNRK missioon: Rohkem toimekaid ja rahulolevaid inimesi kaasaegse neurorehabilitatsiooni tulemusena.

HNRK visioon: Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus on Põhjamaade ja Baltikumi kaasaegsaim neurorehabilitatsioonikeskus, mis pakub terviklikku ja inimkeskset teenust akuutsest taastusravist rehabilitatsiooni teenusteni ning on maailmas tunnustatud valdkondlik teadus- ja pädevuskeskus.

Organisatsiooni tegevus

HNRK tegevus tugines suuresti 2018. aasta detsembris haigla nõukogu poolt kinnitatud HNRK arengukavale aastateks 2019-2021 ning strateegilistele suundadele aastani 2035. 2021. aastale jättis olulise jälje koroonaviiruse levi. Aastale andis värvi vajadus panustada elanikkonna vaksineerimisse EHK Läänemaa vaksineerimiskabinetina ning patsientide ja töötajate ohutuse tagamise tavapärasest karmimate nakkustõrjereeglite rakendamisega. Kuna ametlikku eriolukorda ei kehtestatud, töötas haigla täisvõimsusel, mis tähendas patsientide ja töötajate haigestumise tingimustes tavatut ajakulu patsientide planeerimisele ja teenuste korraldusele.

2021. aastal muutus HNRK juhtimine, alates juulikuust kuuluvad kaheliikmelisse juhatusse Kadri Englas ja Toomas Danneberg. Alates septembrikuust panustab Toomas Danneberg juhatusse esimehena tegevjuhtimisse täiskoormusega ja Kadri Englas jätkab osakoormusega järjepidevuse tagamiseks. 2021. aastal andis teravalt tunda taastusravide nappus. Seetõttu arutati Eesti Taastusravide Seltsiga (ETAS), kuidas soodustada taastusravi residentide jõudmist HNRK-sse. Samuti kooskõlastati haigekassa ja ETAS-ega HNRK-s üld- ning siduserialade (näit pediaatria, neuroloogia) arstide rakendamine. Aasta teises pooles õnnestus leida HNRK arstkonda üks pediaater ja üks üldarst. Taastusravide sihtotsing jäi oodatud tulemuseta, niisama kui tippspetsialistidest terapeutide värbamine. Oluliselt värbamistakistuseks osutub jätkuvalt HNRK asukoht.

HNRK lähtub oma tegevuses EQUASS-i (*European Quality in Social Services*) kvaliteedistandardist. Sertifikaat uuendati edukalt 2019. aastal kaheks aastaks. 2021. aastal asusime valmistuma auditiks, et taas sertifikaati taotleda. Audit toimub 2022. aasta maikuu. Aasta jooksul on toimunud erinevad kokku lepitud sisehindamised, regulaarselt on antud tagasisidet haiguslugude sisust ja vormistamisest, epikriiside saatmisest, teenuste raviarvetele kandmisest, kõrgtehnoloogiliste vahendite kasutamisest, töötajate koormustest jt. protsessidest.

HNRK ajaleht Keskustelu ilmus 2021. aasta juunis, detsembrikuu trükivalmis numbri ilmumine jäi trükikoja tarneraskuste tõttu 2022. aasta jaanuari algusesse. Ajaleht edastati olulisematele koostööpartneritele, HNRK töötajatele ja patsientidele ning ajalehe elektrooniline versioon on kättesaadav ka HNRK kodulehel.

HNRK kommunikatsioonistrateegias kajastuv koosolekusüsteem toimib hästi. Haigla üldkoosolek toimus taas virtuaalselt ning rohke ja aktiivse osavõetuga. Regulaarselt toimuvad nii haigla iganädalased infokoosolekud kui osakondade koosolekud. Peamised HNRK tegevust kajastavad kommunikatsioonikanalid, HNRK koduleht ja Facebooki leht edastasid infot eriolukorras tõhusalt. Haigla põhitegevust toetab abivahendite valdkonnas jätkuvalt osaühing HNRK Abivahendikeskus, mille ülesandeks on soovitada, kohandada, müüa ja rentida patsientidele kvaliteetseid abivahendeid. HNRK Abivahendikeskuse pidev toimimine tagas inimestele abi- ja hooldusvahendeid kogu aasta. 2018. aastal asutatud HNRK Toetusfondile 2021. aastal juhti ei palgatud. Aasta suurimaks heategevuslikuks ettevõtmiseks kujunes septembrikuine teatejooks. 2022. aastaks planeeritud HNRK tegevuspargi laiendamiseks asuti läbi rääkima Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondiga.

HNRK personal on panustanud valdkonnapõhisesse ühiskondlikku ja koolitustegevusse: aasta vältel on kaks haigla töötajat olnud seotud taastusravi ja rehabilitatsiooni valdkonna erialaseltside juhatuse tööga, osaletud on valdkonna infopäevadel ja aruteluseminaridel. Haigla töötajad panustasid mitmetesse arendustegevustesse väljaspool HNRK-d: viidi läbi üks Funktsionaalse Sõltumatus Skaala (FIM®) virtuaalne koolitus Ida-Tallinna Keskhaigla taastusraviosakonna töötajatele, hooldustöö koolitus Haraka kodule, koolitus "Neurorehabilitatsiooni põhiprintsiibid ja taastumise toetamise võimalused õendus-hooldustegevuses" Tartu Ülikooli Kliinikumile ja selle satelliithaiglatele, kaks eesmärgiseade-koolitust jne. Ühtekokku sooritati 13 väljapoole haiglat suunatud tegevust.

2021. aastal välja kuulutatud HNRK juurdeehituse projekteerimishanke tulemused ületasid hinna osas planeeritud võimalusi umbes 100 tuhande euroga. Seetõttu otsustasime lükata projekteerimise edasi, püüdes jõuda eelsesivatel aastatel parima võimaliku lahenduseni nii juurdeehituse projekteerimiseks kui selle ehitamiseks.

2020. aasta suvel pöördusid HNRK juhatus ja nõukogu Eesti Haigekassa juhatuse poole tähelepanu juhtimisega HNRK rahastamise mudeli puudustele, tehes ettepaneku see üle vaadata. Nimelt ei ole kehtiv monoproofiline teenuspõhine lähenemine jätkusuutlik, kuivõrd puuduvad ristsubsideerimise võimalused, patsientide suunamine on täielikult teiste raviasutuste käsutada, taastusravi teenuste hinnad ei ole viimase seitsme aasta jooksul tõusnud, ehkki meditsiinitöötajate palgatõusuga peavad kaasnema teistegi spetsialistide – mitte tervishoiu töötajate – palgad jne.). Ettepaneku üks osa oli kaaluda alternatiivseid rahastusmudeleid. 2020. aastal jäi ettepanek sisukate lahendusteta, kuid 2021. aastal osales HNRK referentsasutusena taastusravi hindade kaasajastamises. Uued hinnad hakkavad kehtima 2022. aasta aprillikuust. Samuti jätkas HNRK juhatus tähelepanu juhtimist HNRK rahastamise kitsaskohtadele, muuhulgas kohtuti detsembris töö- ja tervise ministri Tanel Kiigega. Arutelud HNRK-le sobiva rahastusmudeli leidmiseks jätkuvad 2022. aastal.

HNRK oli 2021. aastal kaasatud mitme õppeasutuse õpetamistegevusse. Nimelt toimus HNRK praktikabaasina 67 õppurile, kellest eestlasi oli 58 ja välismaalasi üheksa. Kokku juhendati tudengeid 2021. aastal 9781 tundi (2020. aastal 9087 tundi, 2019. aastal 13 223 tundi, 2018. aastal 13 568 tundi). HNRK osaleb aktiivselt Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži ning Haapsalu Kutsehariduskeskuse õppekavade täitmisel.

2021. aasta lõpul koostasime koos partnerite, töötajate ja patsientidega uue arengukava aastateks 2022-2024, mis kinnitati HNRK nõukogu poolt detsembris 2021.

Investeeringud ja soetused

2021. aastal põhivarasse ei investeeritud. Haigla investeeris 2020. aastal põhivarasse 258,4 tuhat eurot. Tütarettevõtte HNRK Abivahendikeskus ei ole põhivarasse investeerinud ei 2020. ega 2021. aastal. Väikevahendeid soetati 2021. aastal 55,4 tuhande euro eest, 2020. aastal 47,4 tuhande euro eest. Olulisimad soetused 2021. aastal olid uued voodikapid palatitesse ja ravimikapid protseduuritubadesse.

2022. aastal on plaanis soetada uusi haiglavoodeid ja kõrgtehnoloogilisi seadmeid, uuendada haigla keskkonda, sh. renoveerida ja luua uued isolatsioonipalatid, kaasajastada ventilatsioonisüsteemi, ning vahetada haigla valgustid kaasaegsete ja energiasäästlike vastu.

Energiatarbimine

CO2 meetmete müügist rahastatud 2012. aasta projektiga muudeti haiglahoone energiasäästlikumaks, mille tulemusena on oluliselt kokku hoitud kütteenergia kulu. 2021. aasta oluliseks märksõnaks energiatarbimise valdkonnas on elektrienergia hinna tõus, mis eskaleerus aasta lõpus, kasvatades halduskulusid märkimisväärselt. Elektrienergia tarbimine 2021. aastal oli 444,694 MWh. Kuigi elektrienergia tarbimine kasvas 2021. aastal võrreldes 2020. aastaga 31 MWh (7%), siis tulenevalt energiahindade kallinemisest oli elektrienergiast tulenev halduskulude kasv 2021. aastal 26 894,65 eurot (59%), võrrelduna 2020. aastaga. Kvartalite võrdluses oli ootuspäraselt kõige suurema rahalise mõjuga 2021. aasta IV kvartal, mille energiakulu võrreldes 2020. aasta IV kvartaliga suurenes 10 356,57 eurot (84,5%). 2021. aasta IV kvartali mõju kogu aasta energiahinna kasvule iseloomustab ka tõsiasi, et IV kvartali tõus (10 356,57€) moodustas kogu 2021. aasta energiakulu kallinemisest (26 894,65€) 38,5%.

2021. aasta lõpus kaardistati ka peamised võimalused energiatõhususe tõstmiseks ning 2022. aastal alustatakse kogu haigla valgustuse (luminofoorvalgustid) väljavahetamist, mis on esimene samm energiatarbimise ja -kulude olulise vähendamise suunas.

Personalitöö

Personalitöö on jätkuvalt üks olulisem ja aasta-aastalt keerukam väljakutse HNRK juhtimises. Suurim mure on leida uusi töötajaid. HNRK personalitööd iseloomustab avatud suhtumine: peame oluliseks töötajatelt saadud tagasisidet. Aasta jooksul viidi läbi arenguveestlusi, mille kokkuvõtteid arutati HNRK 2021. aasta tegevuskava koostamisel. Arenguveestluste läbiviimine oli mõjutatud epidemioloogilisest olukorrast ning nende toimumine vahetute juhtide ettevõtlikkusest. 2021. aastal ühist uue töötaja koolitust ei toimunud, vastuvõtuprotsessid ja juhendamine jäid personaalseiks. Uute töötajatega vesteldi katseaja lõpus.

Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses on seisuga 31.12.2021 kokku 163 töötajat (Tabel 1), kellest kolmeteistkümne töösuhe oli selle kuupäeva seisuga peatunud kas seoses lapsehoolduspuhkuse või ajateenistusega. Kaheksateist töötajat töötas osalise tööajaga. Aasta lõpu seisuga oli kaks käsunduslepinguga töötajat. Lisaks rakendati 23 vabatahtlikku. 2021. aasta suvel oli kaasatud üks abiarst, kaks abiõde ning kaks arst-residenti. Personali hulgas oli 31.12.2021 seisuga kuus töötajat mõnest Euroopa Liidu riigist ja üks väljapoolt EL-i. Töötajate arv kasvas 2021. aastal võrreldes 2020. aastaga 2,5%. Töötajate keskmine vanus on aastatega kasvanud: 2021. aastal 47,85, 2020. aastal 47,62 aastat, 2019. aastal 46,69 aastat, 2018. aastal 46,01 aastat, 2017. aastal 46,6 aastat, 2016. aastal 45,7 aastat, 2015. aastal 45,4 aastat ja 2014. aastal 45,5 aastat.

Tabel 1. SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse töötajate arv 2021. ja 2020. aastal.

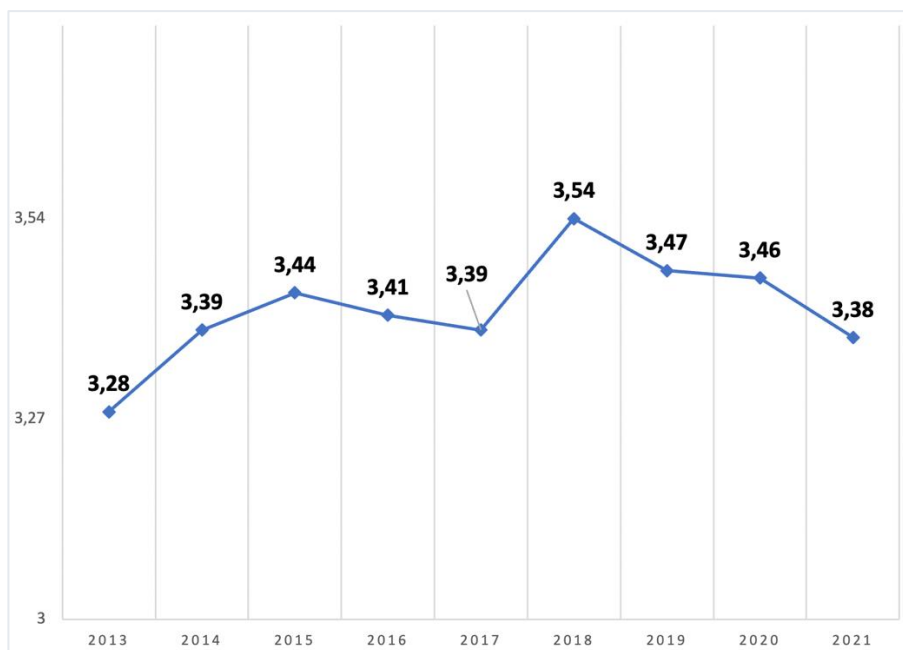
	31.12.2021	31.12.2020
Arstid	7	6
Õed	21	20
Hoolduspersonal	36	34
Rehabilitatsiooni valdkonna tippspetsialistid	45	42
Rehabilitatsiooni valdkonna spetsialistid	12	12
Teised töötajad	42	45
Töötajad kokku	163	159

Töötajatele arvestatud töötasu koos maksudega oli 2021. aastal 3,37 mln eurot, 2020. aastal 3,02 mln eurot ja 2019. aastal kokku 2,92 mln eurot. Haigla keskmine brutopalk oli 2021. aastal 1417 eurot kuus. 2021. aastal oli vastav näitaja 1284 eurot kuus. Sihtasutuse juhatuse teenistustasu koos sotsiaalmaksuga moodustas 2021. aastal kokku 108,7 tuhat eurot ja aastal 2020 oli see 75,7 tuhat eurot. Auto kasutamise seotud sõidukompensatsiooni maksti ühes kuus Kadri Engleale 80 eurot. Palju tegevusi kandus virtuaalruumi. Nõukogu liikmete tööd tasustati 2020. aastal kokku koos sotsiaalmaksuga 17,9 tuhande euroga, 2020. aastal summa oli 18,8 tuhat eurot.

2022. aastal on oluline leida HNRK meeskonda ravijuht, vähemalt üks taastusarst, üks vaimse tervise õde ning taastusravispetsialistidest vähemalt üks psühholoog, üks logopeed, kolm füsioterapeuti ja üks tegevusterapeut.

Töötajate rahulolu ja tunnustamine

2021. aastal läbi viidud töötajate rahulolu-uuringust võttis osa 59,3% töötajatest. Varasemast väiksemat osavõttu võis mõjutada rahulolu-uuringu viimine elektrooniliseks. Väited, mille kohta töötajate hinnangut küsiti, olid samad, mis aasta varem ning ka vastuste-skaala oli sama – hindeid sai anda 4 palli skaalal. 2021. aasta rahulolu-uuringu keskmiseks hindeks kujunes 3,38. (joonis 2). Töötajate rahulolu on jätkuvalt valdavalt hea või väga hea. Kõrgeima keskmise hinde said 2021. aasta rahulolu-uuringus järgmised väited: „olen teadlik HNRK missioonist, visioonist, eesmärkidest ja tulemustest“ (3,69), „tean hästi, mida minult minu töökohal oodatakse“ (3,64), „tunnen uhkust HNRK üle ja olen rahul, et kuulun siia ettevõttesse“ (3,55) ning „usun, et HNRK on hästi juhitud“ ja „olen rahul oma positsiooniga (tööülesanded, kohustused, vastutus HNRK-s)“, mõlemad 3,54. Võrreldes 2020. aasta küsitlusega on keskmine hinnang tõusnud järgnevate väidete puhul: „olen teadlik HNRK missioonist, visioonist, eesmärkidest ja tulemustest“ (3,58-> 3,69), „minu otsene juht püstitab arusaadavaid eesmarke ja tööülesandeid ning selgitab neid piisavalt“ (3,37-> 3,43), „saan oma otseselt juhilt piisavalt tagasisidet oma töö kohta“ (3,31-> 3,37) ning „osakonnasisene koostöö toimib hästi“ (3,37-> 3,40).

Joonis 2. HNRK töötajate rahulolu-uuringute keskmised tulemused 2013-2021.

Kõige suurem langus oli keskmistest hinnangute väidetele „HNRK-s on hea tööõhkkond“ (3,55-> 3,34), „usun, et töötan ettevõttes ka aasta pärast“ (3,39-> 3,18), „olen saanud viimase aasta jooksul õppida ja areneda (uued tööülesanded, kogemused, koolitused)“ (3,36-> 3,18) ning „tunnen uhkust HNRK üle ja olen rahul, et kuulun siia ettevõttesse“ (3,73-> 3,55). Üks olulisimaid töötajate rahulolu mõjutajaid oli jätkuv töö koroonaviiruse levikuga seotud piirangute tingimustes, sh teenuste osutamine, kaasa arvatud suhtlus ja koostöö osakonnas ja osakondade vahel. Vähem saadi kasutada enese arendamise võimalusi.

Rahulolu-uuringu tulemused on läbi arutatud osakondade koosolekutel ning juhatuse kabinetis, samuti HNRK nõukoguga. Töötajate rahulolu-uuring on plaanis korraldada ka 2022. aastal.

Traditsiooniliselt peeti 2021. aastal oluliseks töötajaid tunnustada ja motiveerida töötasuga mitte seotud tegevustega. Töötajate suvepäeva raames külastati Prangli saart (osales 82 inimest), jõulupidu peeti Haapsalus Hestia Blu Holm restoranis (osales 98 töötajat). Viiruse levikuga seotud olukorra võimaldades toetab haigla jätkuvalt sportimisvõimalusi: kord nädalas saab ujuda Haapsalu veekeskuses ja mängida sulgpalli Haapsalu spordikeskuses, osaleda Pilatese treeningul HNRK ruumes, lisaks ollakse oodatud kasutama haigla jõusaali. Tavapäraselt toetas haigla töötajate osalemist Tallinki Maijooksul, Tallinna Maratonil ja RIMI Sügisjooksul, mis olukorda arvestavalt peeti seekord virtuaaljooksudena. Esimesel osales 42, teisel 29 inimest. Ühine teatrikülastus sai teoks ühel korral, teine planeeritud etendus jäi ootamatutel põhjustel ära. Aasta jooksul tähistati elu- ja tööjuubeleid, töötajaid peeti meeles üldistel ja erialaga seotud tähtpäevadel ning korraldati väikesi üllatusi. Aasta teoks valiti 2021. aastal koroonatingimustes vastu pidamine. 2021. aastal tunnustasime kaheksat aasta kolleegi, kes on füsioterapeut ja teraapiate juht Ines Margato, õendusjuht Aina Tõnutare, sekretär Siiri Kass, massöör Benno Heintalu, füsioterapeut ja teraapiate juht Riina Mõim, valvur Helgi Õunpuu, füsioterapeutid Maarja-Liisa Peedimaa ja Enelin Kiisla. Aasta kõige märkimisväärsemaks tunnustuseks võib pidada massöör Valentina Viljamäe elutööpreemia (60 aastat massöörina HNRK-s) üleandmist. See oli kahtlemata erilise tähendusega sündmus HNRK 63 aastases ajaloos.

Koolitus- ja teadustegevus

2021. koolitusaasta oli eelmisest veidi vähem eripärane, kuid viirusolukord piiras osalemist jätkuvalt. Virtuaalkoolitused ja -konverentsid paelduvad inimesi tavavormis enesetäiendusest vähem. Vaatamata sellele oli koolitustegevus aktiivsem: 2021. aastal olid haigla koolituskulud kokku 57,31 tuhat eurot, mis teeb 1,70 % aasta tööjõukuludest, vastavalt 2020. aastal 22,91 tuhat eurot, mis oli 0,75 % aasta tööjõukuludest. 2021. aastal toimus 22 sisekoolitust HNRK töötajatele, millest seitse viidi läbi koolitajate poolt väljastpoolt HNRK-d. Kokku osales neil 158 erinevat HNRK töötajat. Osaleti 51-l veebikoolitusel – 40 erinevat osalejat. 21 töötajat võttis osa väljaspool HNRK-d toimunud koolitustest, mida oli ühtekokku 14. 2022. aastal on koolituseelarve planeeritud veidi suuremana kui 2021. aastal. Planeeritud on ka välislähetusi, iseäranis konverentside ja teiste haiglate külastamiseks.

Terviseedenduse ja rehabilitatsiooni kompetentsikeskuse (TERE KK) projekti jätkuperioodi (2020-2023) tegevustega koguti andmeid ja viidi ellu arendusprojekte. Eluslaboris toimus kaks testimist algusest lõpuni ning lisaks alustati kahe testimisega. 2021. aastal jätkusid patsientide aktiivsuse jälgimise võimaluse arendustegevused koostöös tehnoloogiakeskusega Eliko. 2020. aastal sõlmis HNRK teaduskoostöö alase leppe TalTechiga, et arendada 3D printimist ortooside vallas ning leida lahendusi kõrgtehnoloogiliste teraapiavahendite tarkvaralisteks uuendusteks, mis seostaksid teraapia veel paremini patsiendi igapäevaeluga. 2021. aastal esitatud 3D printimise teemaline taotlus rahuldati aasta lõpus. Koostöös ettevõttega Cognus osales HNRK kõneravi.ee rakenduse arendamises, et võimaldada logopeedilisi sekkumisi kaugteraapiana või muu spetsialisti juhendamisel. 2021. aastal alustati *coachiva* juhtimiskultuuri loomise ja rakendamise, mille üheks kandvaks tegevuseks on koolitused HNRK kõikidel tasanditel töötavatele juhtidele, samuti töötajate juhendamise ja supervisioonikoolitused. Koolitusprogramm jätkub 2022. aasta kevadel. 2022. aastal projektid jätkuvad. Lisaks tuleb leida uusi rahastusprojekte.

Kolm HNRK töötajat õpib välismaises kraadiõppes: kaks magistrantuuris ja üks doktorantuuris. HNRK raamatukogu kasutatakse töötajate ja praktikantide poolt aktiivselt. Rahvusvahelisi valdkonna teadusajakirju käib raamatukogus kaks: *Clinical Rehabilitation ja Spinal Cord*. 2021. aastal uuendati lepingut Tartu Ülikooli Kliinikumi Medinfokeskusega, et HNRK töötajad saaksid kasutada andmebaase. 2021. aastal toimus 11 HNRK töötajale *self-management* kontseptsiooni õppimiseks ja rakendamiseks mõeldud koolitusprogramm koostöös Prof. Fiona Jones'i ja tema kolleegidega. Nimetatud koolitusprogramm, õpitud printsiipide rakendamine ja rohkemate töötajate kaasamine jätkub 2022. aastal.

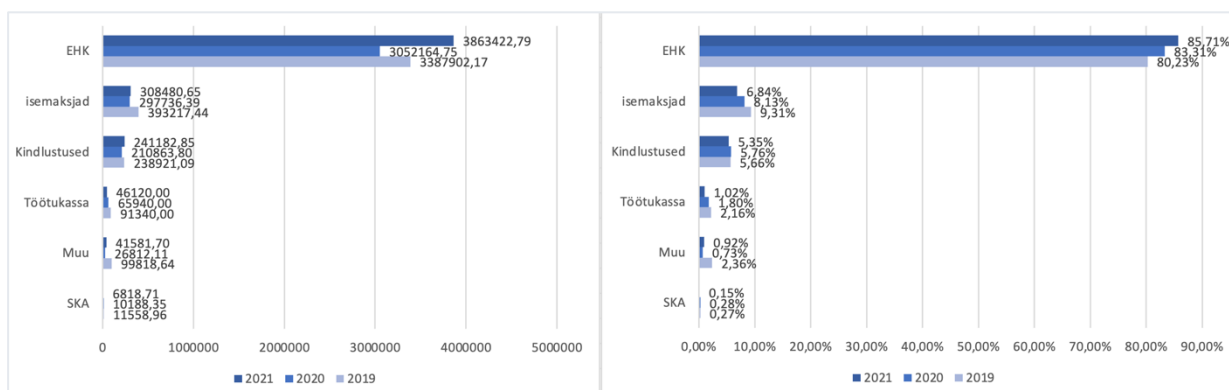
Ravitöö

2021. aastal osutas HNRK taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuseid statsionaarselt 2194 haigusjuhul ning ambulatoorselt 1448 haigusjuhul. Kokku mahus 4 507 606€. Lisaks tasus haigekassa haiglale 183 080 € koroonalukkorraga seotud tasusid.

Ravitöö statistilised näitajad

Põhitegevusega seotud teenustest moodustas 2021. aastal raviteenuste müük Eesti Haigekassale 85,71% mahus 3 863 423€. 2020. aastal olid vastavad näitajad 83,3% ja 3 052 165 eurot. Proportsionaalselt moodustab haigekassale osutatud teenuste maht suurima osa HNRK rahastajatest - nagu ka eelmistel aastatel. Sealjuures on haigekassa rahastuse osakaal aasta aastalt suurenenud. Oluline on märkida, et teenuste hinnad on sealjuures olnud märkimisväärselt muutumatud aastast 2013. Kõigi teiste rahastajate, sh isemaksjate osakaal on endiselt langustrendis. Põhitegevuse mahu jaotus rahastajate lõikes on esitatud joonisel 3.

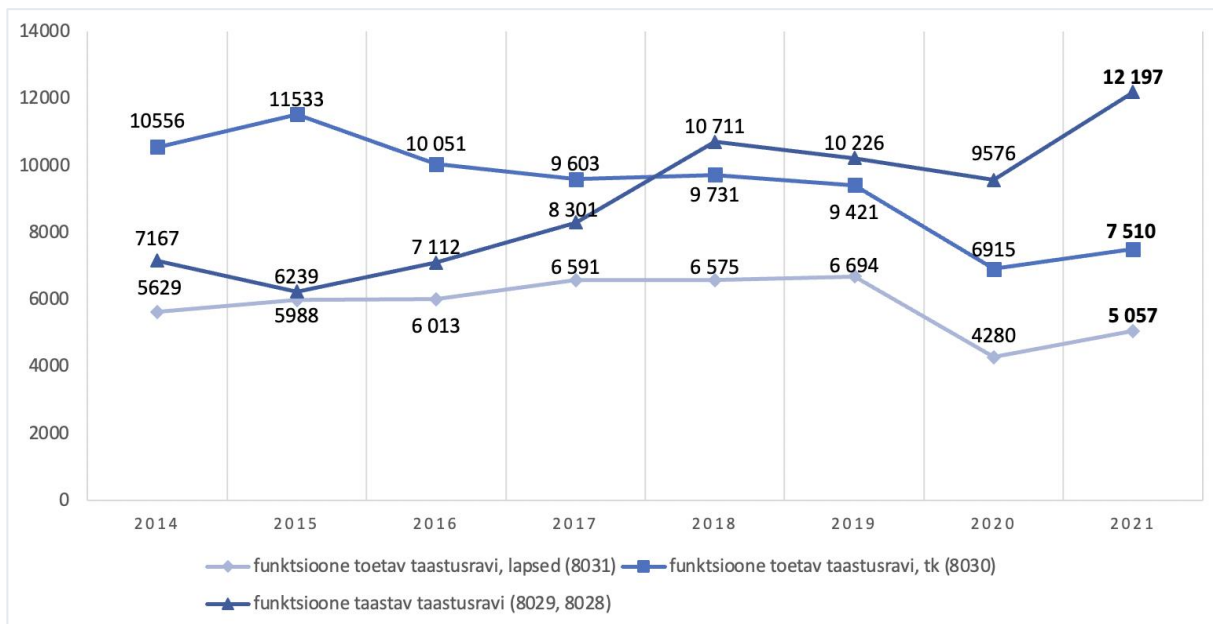
Joonis 3. Põhitegevuse mahu jaotus rahastajate lõikes (€ ja %), 2019. - 2021. aastal.

2021. aasta oli endiselt koroonaviiruse leviku riskidest mõjutatud, kuid mõju ei omanud olulist otsest tähtsust haigla sisetulekutele, nagu see oli 2020. aastal. Pigem seostusid viirusega seotud väljakutsed igapäevase tööga: suurenes aja- ja töömaht äraütlejate asendamisele, kasvas tööjõu planeerimisega seotud korraldustöö, oli suur nõudlus kiiret vastuvõtmist vajavate patsientide kohtadele ning tõusis viirustõrjemehhanismidega seotud tegevuste hulk ja maht (testimine, maskide kandmine, sisekorraeeskirjad jne.) nii rakendamise kui uuendamise vaates jne. Ravimahud ja osutatud teenuste hulk on võrreldavad koroonaeelsete aastatega. Haigusjuhtude hulga muutus alates 2013. aastast on toodud tabelis 2.

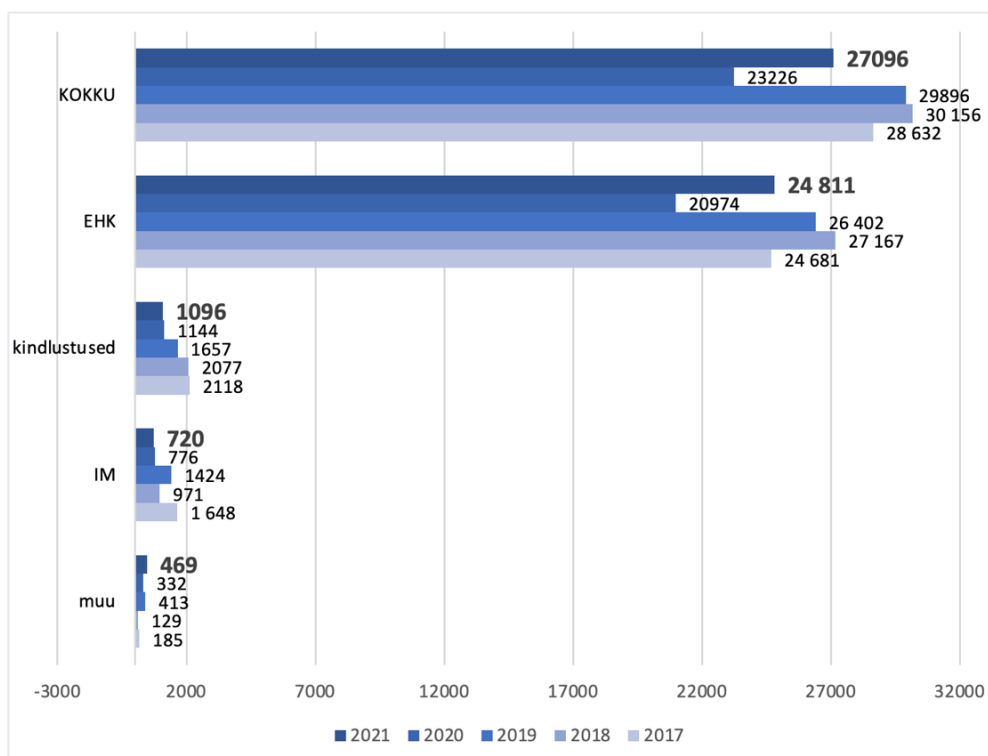
Tabel 2. Statsionaarsete ja ambulatoorsete ravijuhtude arv ja ravi kestvus aastatel 2014-2021.

Aasta	Voodipäevade osakaal (%)	Keskmine ravijuhtude kestvus (päevades)	Statsionaarsete ravijuhtude arv	Ambulatoorsete ravijuhtude arv	Päevaravi ravijuhtude arv
2014	80	11,2	2 570	1 496	
2015	79	11,8	2 378	1 440	
2016	78	11,8	2 377	1 550	
2017	83	12,1	2 448	1 662	
2018	84	12,6	2 406	1 635	
2019	83	12,3	2 365	1 677	
2020	65	12,6	1 837	1 766	22
2021	76	12,3	2 194	1 448	70

Tulenevalt HNRK arengukavast on haigla jaoks olulised intensiivsel taastusravil viibivad patsiendid. Nende voodipäevade osakaal on viimastel aastatel tõusnud ehk HNRK ravib aina rohkem raskemas seisus patsiente. 2021. aastal nende patsientide osakaal jällegi mõnevõrra tõusis, olles 49,16% kõikidest haigekassale osutatud voodipäevadest (2020. aastal oli osakaal 46%, 2019. aastal 39%). Laste taastusravi voodipäevade osakaal oli 2021. aastal 20,38%. Toetava taastusravi ehk kroonilises seisundis inimeste taastusravi voodipäevade osakaal oli 30,27%. Joonisel 4 on toodud haigekassa voodipäevade jaotus aastatel 2014 – 2021. Teiste rahastajate poolt finantseeritud voodipäevade jaotus on toodud joonisel 5.

Joonis 4: Haigekassa voodipäevade jaotus aastatel 2014-2021

Joonis 5: Erinevate rahastajate voodipäevade hulk 2017-2021. a.

2021. aasta näitas ilmekalt tulevikutrende taastusravi-vajaduse osas: vajadus kiireks patsientide vastuvõtmiseks, päevaravi rakendamise vajadus neile, kel õendus-hooldusteenust vaja ei ole, aga intensiivse taastusravi vajadus on veel olemas, samuti vajadus HNRK poolt pakutavate jätkuteenuste järele. 2021. aastal alustasime uuenduslikku raviplaneerimise pilootprojekti koostöös Lääne-Tallinna Keskhaiglagaga. Projekti eesmärk on tagada kokkulepitud aja jooksul valmidus võtta patsiendid kiiresti

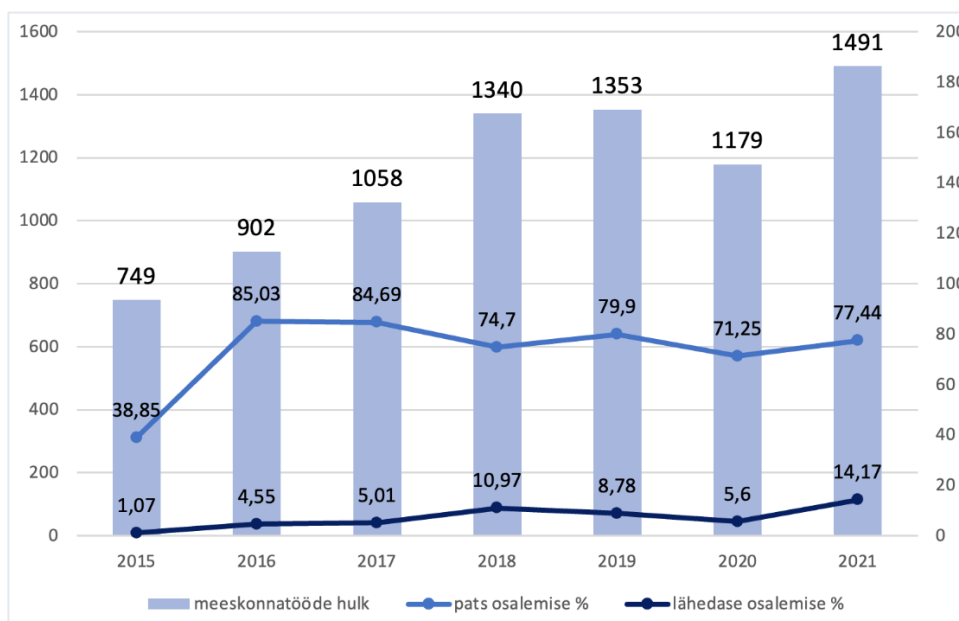
vastu statsioonarsele taastusravile. Pilootprojekti tulemused ja asjaomased õppetunnid selguvad 2022. aastal, sh otsus, kas samasugust lähenemist on mõistlik rakendada teistegi haiglatega. 2022. aastal tuleb planeerida strateegia päevaravi vormis teenuse osutamiseks, et statsioonarset ravi saaks rakendada seda rohkem vajavatele patsientidele. Samuti on eesmärk laiendada ambulatoorse iseloomuga teenuste, s.h. koduteenuste osutamist, väljaspool Läänemaad (prioriteetsusega Tallinn/Harjumaa, Tartu/Tartumaa, Ida-Virumaa), et meil oleks HNRK-sse suunatud patsiente hõlpsam aidata. Nõudlus HNRK teenustele, iseäranis statsioonarsetele teenustele on endiselt suur. Ravijärjekorras olevate patsientide arv aasta alguse seisuga on toodud Tabelis 3.

Tabel 3. SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse taastusravi teenuse ravijärjekorras olevate patsientide arv 2017. - 2021. aasta alguse seisuga.

	Kokku	Statsioonarne	Ambulatoorne
1. jaanuar 2017	1 594	1 407	187
1. jaanuar 2018	1 126	976	150
1. jaanuar 2019	1 267	1 122	145
1. jaanuar 2020	1 202	951	151
1. jaanuar 2021	970	905	65
1. jaanuar 2022	1 231	1 156	75

Meeskonnatööde toimumine ja eesmärkide täitmine.

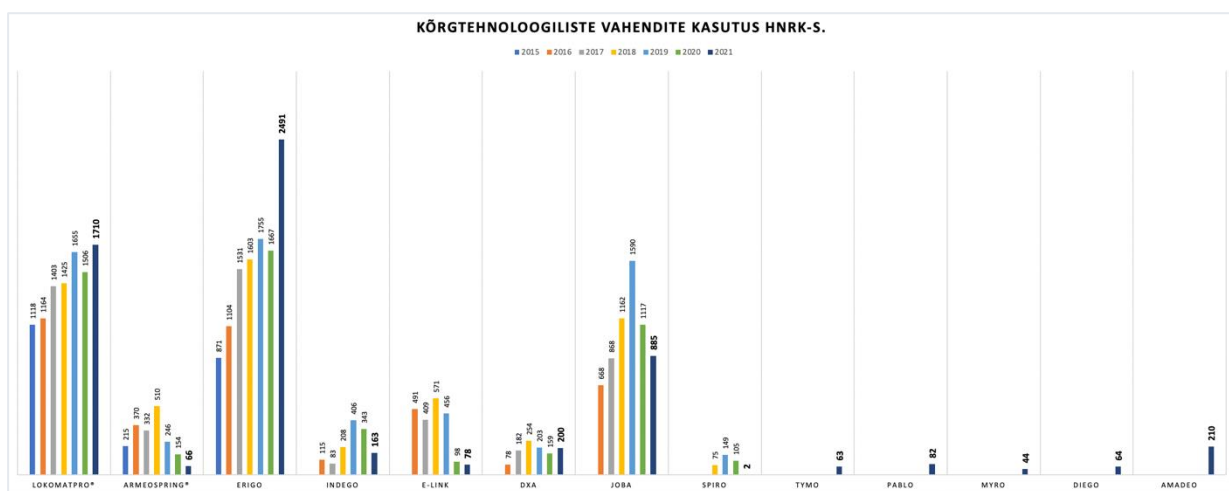
Ravitöö on jätkuvalt korraldatud diagnoosipõhiste meeskondadena, mis on end õigustanud. 2017. aastal alustati uue struktuuriga, kus professionipõhistest osakondadest said diagnoosipõhised osakonnad. 2021. aastal viidi kokku läbi 1491 meeskonnatööd, mis on läbi aegade kõige rohkem (joonis 6). Neist 77% osales patsient ning peaaegu 14% ka patsiendi lähedane. Meeskonnatööde üheks eesmärgiks on püstitada patsiendikeskseid eesmarke, mis on sihitatud patsiendi igapäevase toimetuleku ning sotsiaalse osalemise parendamiseks.

Joonis 6. Meeskonnatööde hulk, patsientide ja patsiendi lähedaste osalemise protsent, 2015-2021.

Kõrgtehnoloogiliste vahenditega osutatud teenused

Kõrgtehnoloogiliste vahendite kasutamine on HNRK teenuste osutamisel lisaväärtuseks ja meie teenuste eripäraks. Nende vahendite kasutamist korraldame ja jälgime igapäevaselt ning nende rakendamissagedus on aasta-aastalt tõusnud. 2021. aastal olid kõrgtehnoloogilised vahendid kasutuses võrreldavalt nn tava-aastatega. 2021. aastal kasutati erinevaid kõrgtehnoloogilisi vahendeid kokku 16 713 korral. Jaotus erinevate vahendite kaupa ning võrdlus eelnevate aastatega on toodud joonisel 7. 2020. aasta alguses kasutusele võetud Tyromotion ülajäsemete treenimise vahendid olid 2021. aastal edukalt rakendatud: kokku 463 korral. Samuti on uute robootiliste seisulaudade kasutamine suurendanud patsientide võimalusi teenuse kasutamiseks: 2021. aastal oli Erigoga vertikaliseerimisi 2491, 2020. aastal 1667, 2019. aastal 1755 ning eelnevatel aastatel sellest vähem.

Joonis 7. Kõrgtehnoloogiliste vahendite kasutamine, 2015-2021.

Patsientide tagasiside

Patsientide tagasiside küsitluse läbiviimine ja analüüsimine on toimunud vastavalt planeeritule. 2021. aastal oli 2 194 statsionaarset juhtu, neist tagasisidet andis 983 (võrreldes eelmise aastaga +16,7%), mis on 44,80% (võrreldes eelmise aastaga -1,03%) kõigist juhtudest. 2020. aastal oli see 45,83%; 2019. aastal oli see 44,86%, 2018. aastal 43,22%, 2017. aastal 38,15% ja 2016. aastal 40%. Patsientide rahulolu haiglas osutatud teenustega oli väga hea (Tabel 4). Tagasisidet arutati parendusgrupi poolt kvartaalselt. Vajalik kiire tagasiside edastati kvaliteedispetsialisti poolt jooksvalt.

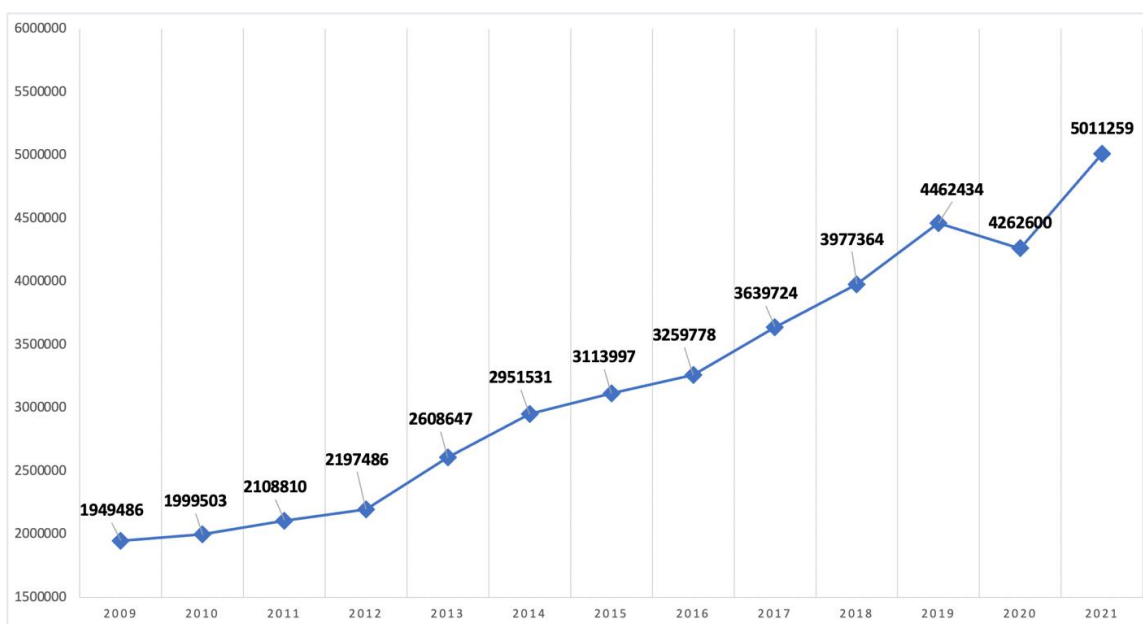
Tabel 4. SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskus patsientide/klientide rahulolu erineva eriala esindajate tegevuse ja nende poolt osutatud teenustega aastatel 2020 ja 2021.

	vastanute arv (n)		Väga rahul (%)		Rahul (%)		Ei ole rahul (%)		Ei ole üldse rahul (%)	
	2021 a.	2020 a.	2021 a.	2020 a.	2021 a.	2020 a.	2021 a.	2020 a.	2021 a.	2020 a.
Raviarst	962	839	68	64	31	35	1	1	0	0
Õde	960	839	76	74	24	26	0	0	0	0
Hooldaja	861	732	75	70	24	30	1	0	0	0
Füsioterapeut	936	787	84	84	16	16	0	0	0	0
Tegevusterapeut	585	565	73	72	25	27	1	2	1	0
Logopeed	38	99	55	60	29	37	8	2	8	1
Psühholoog	498	409	54	57	42	40	3	3	1	0
Sotsiaaltöötaja	470	316	68	67	31	32	1	2	0	0
Elamistingimused	955	842	56	62	41	36	3	2	0	0
Toit	966	845	61	66	36	33	3	1	0	0

2021. aastal esitati HNRK-le 44 kiitust, 5 ettepanekut ja 8 kaebust. Kõigile kiitustele ja kaebustele on vastatud vastavalt pöörduja soovile ja HNRK-s kehtivale korrale.

Majandustegevuse aruanne

SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse konsolideeritud aruande 2021. aasta tulud olid kokku 5,10 miljonit eurot. Võrreldes 2020. aastaga suurenes tulu 572,2 tuhat eurot. 2021. aastal kasvas põhitegevusest saadud tulu (joonis 8) 5,01 miljoni euroni võrrelduna 4,26 miljoni euroga 2020. aastal. Tegevuskulud olid 2021. aastal 4,73 miljonit eurot ja need suurenesid 480,1 tuhande euro võrra võrreldes aastaga 2020. Tööjõukulud suurenesid 2021. aastal 346,4 tuhande euro võrra, moodustades 71,3% tegevuskuludest. 2021. majandusaasta lõppes 367 074 euro suuruse tulemiga, võrrelduna 273 773 euro suuruse tulemiga aasta varem.

Joonis 8. SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse põhitegevusest saadud tulu (€) 2009. - 2021. aastal.

Bilanss

SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus lõpetas 2021. aasta 6,1 miljoni euro suuruse bilansimahuga. 2020. aastal oli bilansi maht 6,0 miljonit eurot. Haigla likviidsuse kordaja ehk maksevõime (raha + laekumata arved jagatud lühiajaliste kohustistega) oli 2021. aastal 5,40 (heaks loetakse kordajat üle 0,9, nõrgaks – alla 0,3). 2020. aasta majandusaastal oli vastav näitaja 3,27. Võlakordaja (lühi- ja pikaajalised kohustised jagatud varad kokku) oli 2021. aastal 0,094 ja 2020. aastal oli see näitaja 0,145. Kui kordaja on alla 0,5, siis finantseeritakse varasid omakapitalist. Finantssuhtarvud on aastaaruandes esitatud konsolideerimata bilansi andmetel.

Haigla personal, seadmed ja muu materiaalne vara ning majanduslik olukord võimaldavad jätkuvalt osutada kaasaegsel tasemel kvaliteetset taastusravi ja rehabilitatsiooniteenust. Majandusaasta 2021 lõppes positiivse tulemiga 367 074 eurot.

KONSOLIDEERITUD BILANSS (eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr.
VARAD			
Käibevara			
Raha	2 557 310	2 184 645	3
Nõuded ja ettemaksed	201 761	281 550	4
Varud	146 437	125 245	5
KÄIBEVARA KOKKU	2 905 508	2 591 440	
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	3 191 459	3 440 237	6
PÕHIVARA KOKKU	3 191 459	3 440 237	
AKTIVA (varad) KOKKU	6 096 967	6 031 677	
Kohustised ja netovara			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	60 634	60 634	7
Võlad tarnijatele	45 264	289 918	
Võlad töötajatele	234 501	239 410	9
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	180 989	172 575	8
KOKKU LÜHIAJALISED KOHUSTISED	521 388	762 537	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	65 687	126 322	7
KOKKU PIKAAJALISED KOHUSTISED	65 687	126 322	
KOKKU KOHUSTISED	587 075	888 859	
Netovara			
Sihtkapital	1 861 179	1 861 179	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	3 281 639	3 007 866	
Aruandeaasta tulem	367 074	273 773	
KOKKU NETOVARA	5 509 892	5 142 818	
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	6 096 967	6 031 677	

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE (eurodes)

	2021	2020	Lisa nr.
Tulud			
Annetused ja toetused	87 326	263 833	15
Tulu ettevõtlusest	5 011 259	4 262 600	
KOKKU TULUD	5 098 585	4 526 433	10
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-2 979	-2 441	
Tööjõukulud	-3 369 394	-3 023 044	12
Majandamiskulud	-988 753	-825 365	11
Muud kulud	-118 266	-180 520	13
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-248 778	-216 742	6
KOKKU KULUD	-4 728 170	-4 248 112	
PÕHITEGEVUSE TULEM	370 415	278 321	
Muud finantstulud ja -kulud	-3 341	-4 548	14
ARUANDEAASTA TULEM	367 074	273 773	

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE (eurodes)

	2021	2020	Lisa nr.
Rahavood põhitegevusest			
Korrigeerimised			
Aruandeperioodi tegevustulem	370 415	278 321	
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	248 778	216 742	6
Käibemaksukulu põhivara soetuseks	0	51 672	
Korrigeeritud tegevustulem	619 193	546 735	
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus kokku	58 597	-21 873	
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus			
Muutus kohustistes, ettemaksetes	-1 915	60 676	
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus kokku	-1 915	60 676	
KOKKU RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST	675 875	585 538	
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-239 234	-70 800	
Laekunud intressid ja muu finantstulu	2	2	
KOKKU RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST	-239 232	-70 798	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-60 634	-60 634	
Makstud intressid	-3 344	-4 472	14
Makstud muud finantskulud	0	-78	
KOKKU RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST	-63 978	-65 184	
KOKKU RAHAVOOD	372 665	449 556	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 184 645	1 735 089	3
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	372 665	449 556	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2 557 310	2 184 645	3

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE (eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	1 861 179	3 007 866	4 869 045
31.12.2019	1 861 179	3 007 866	4 869 045
Aruandeaasta tulem		428 462	428 462
31.12.2019	1 861 179	3 007 866	4 869 045
Aruandeaasta tulem		273 773	273 773
31.12.2020	1 861 179	3 281 639	5 142 818
Aruandeaasta tulem		273 773	273 773
31.12.2020	1 861 179	3 281 639	5 142 818
Aruandeaasta tulem		367 074	367 074
31.12.2021	1 861 179	3 648 713	5 509 892

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus (edaspidi: HNRK) 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse ning tema tütaretevõtete HNRK Abivahendikeskus OÜ ja HNRK Toetusfond SA arvnäitajad on esitatud eurodes.

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud tütaretevõtetega. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud.

Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud Emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeritava üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on jälgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja teisi lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvara on võetud algselt arvele soetusmaksumus, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga seotud kulutusi.

Kõik tavapärasel turutingimustel toimunud finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t päeval, mil asutus võttis endale kohustuse (näiteks sõlmis lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Raha

Raha ja raha ekvivalendid.

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja pangajääki Riigikassa pangakontol.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid teiste osapoolte vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, s.t nende nüüdisväärtuses, millest arvatakse maha ebatõenäoliselt laekuvad summad.

Vähemalt iga kvartali lõpus hinnatakse nõuete laekumise tõenäosust. Võimaluse korral hinnatakse iga nõude laekumist iga ostja kohta eraldi. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Juhul kui varem tehtud hinnang ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa kohta hiljem muutub, kajastatakse see hinnangu muutuse perioodis kulu muutusena. Ebatõenäoliseks arvatud nõude laekumisel näidatakse varem kajastatud kulu vähendamist perioodis, mil laekumine toimus.

Varud

Varud on arvele võetud nende soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust ja otsestest veokuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude maha kandmine toimub materiaalselt vastutava isiku poolt koostatud aruande alusel. Aruandeaasta lõpu seisuga varud inventeeritakse ja identifitseeritakse kasutuskõlbmatud.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates viiest tuhandest eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Tulenevalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendist ei kapitaliseerita põhivara soetusmaksumusse käibemaksu ja muid tagasisaamisele kuuluvaid makse ja lõive. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Asutus kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Aastased amortisatsioonimäärad põhivara gruppide lõikes:

Maa	0%
Hooned ja ehitised	2-5%
Masinad ja seadmed	10-20%
Inventar	10-50%
Arvutustehnika	33-50%
Immateriaalne põhivara	5-50%

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle iga majandusaasta lõpul.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara väärandamisel või siis, kui asutus ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES saldeerituna real „Muud tulud tegevusest”. Varade bilansist eemaldamisel, kasutamiskõlbmatuks muutumise tõttu, tekkinud kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES real ”Põhivara kulum ja allahindlus”.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara on võetud algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalse põhivara soetusmaksumusse ei kapitaliseerita käibemaksu ja muid tagasisaamisele kuuluvaid makse ja lõive.

Asutus kasutab immateriaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad aastas on järgmised:

Tarkvara 20 %

Põhivara arvele võtmise alampiir 5 000 eurot.

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse rentniku bilansis arvele vara soetusmaksumuses. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara majanduslik eluiga või rendiperiood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendimaksud on jagatud finantskuluks ja rendikohustuse tasumiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel sama. Finantskulud kajastatakse tulemiaruaude real „Finantstulud ja –kulud”. Kapitalirendiga aruandeperioodil kaasnev amortiseeritavate varade amortisatsioonikulu kajastatakse tulemiaruaude real „Põhivara kulum, allahindlus”.

Finantskohustised

Finantskohustisena kajastatakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna tulemiaruaude real „Finantstulud ja –kulud”.

Finantskohustise kajastamine bilansis lõpetatakse, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist, millega ei kaasne tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna siis, kui tekib sihtfinantseerimise nõudeõigus. Sihtfinantseerimist, millega kaasnevad lepingulised tulevikku suunatud tingimused, kajastatakse tuluna siis, kui tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Varade sihtfinantseerimise korral kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna selles perioodis, millal sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis põhivarana arvele.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel tekkepõhiselt. Erandina kajastatakse eraisikute poolt tasutud (voodipäevatasu, tasulised protseduurid jt.) koheselt tuluna summa laekumisel pankas.

HNRK põhitegevuse tulud on suures osas taastusraviteenuste müük Eesti Haigekassale ning teistele juriidilistele ja füüsilistele isikutele. Muu tuluna tervishoiust kajastatakse kõiki ühekordseid teenuseid, mis ei ole seotud ravitööga.

Tegevustuludena kajastatakse ka arvestatud bilansipäevaks laekumata nõudesummad, mille kohta ei ole esitatud nõudedokumenti (nt bilansipäevaks laekumata eelneva perioodi intressid). Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Kulud

Majandustehingute kajastamisel järgitakse tulude ja kulude vastavuse printsiipi, mille kohaselt kantakse aruandeperioodi kuludesse aruandeperioodi tulude saamiseks vajalikud kulud. Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsiibi alusel.

Tööjõukuludena kajastatakse töövõtjatele tekkepõhiselt arvestatud töötasud, nimetatud tasudega maksustamisel võrdsustatud tasud ja erisoodustused ning nendelt arvestatud maksud. Aruandeperioodil välja maksmata tööjõuga seotud kulud kajastatakse kohustusena töötajatele. Kasutamata puhkusepäevade ja välja maksmata puhkusetasude kohustust hinnatakse üks kord aastas aruandeaasta lõpu seisuga ning kajastatakse lõppenud aruandeperioodi kuluna.

Põhivara kulumi ja allahindlusena kajastatakse materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon ning väärtuse langus.

Finantstulude ja -kuludena kajastatakse finantsinvesteeringute ja võetud laenukohustiste tulud ja kulud. Finantstulud ja -kulud kajastatakse nende tekkimise perioodil.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapooli üle või olulist mõju teise osapooli äriotsustele, sealhulgas omanikke, nõukogu ja juhatuse liikmeid, nende pereliikmeid ja ettevõtteid, mille üle eelpool loetletud isikud omavad kontrolli või olulist mõju.

Lisa 2. Kontserni tütarettevõtted

SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse tütarettevõtted:

Tütarettevõtte	Asukohamaa		
OÜ HNRK Abivahendikeskus	Eestimaa		
		2021	2020
Tulu		246 892	199 225
Kulu		-232 430	-193 837
Tulem		14 462	5 388
Netovara		169 417	154 955
SA HNRK Toetusfond		2021	2020
	Eestimaa		
Tulu		6 603	25 477
Kulu		-468	-13 517
Tulem		6 135	11 960
Netovara		28 426	22 291

HNRK Toetusfond SA registrikoodiga 90014230 loodi emaettevõtte SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse poolt 2018. aasta märtsikuus kolmel peamisel eesmärgil: (1) taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuste arendamine ja kättesaadavuse parandamine ning ravitöö toetamine Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses (HNRK); (2) taastusravi- ja rehabilitatsioonialase erialahariduse ja teaduse toetamine ning arendamine Eestis; (3) tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna igakülgse arendamise toetamine Eestis, eesmärgiga edendada ühiskonna teadlikkust taastusravi- ja rehabilitatsioonivaldkonna ja sellega seotud sotsiaalsete probleemidega.

SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus asutas OÜ HNRK Abivahendikeskuse registrikoodiga 12550059 03.10.2013.a. ning emaettevõtte osaluse määr on 100%. OÜ HNRK Abivahendikeskuse põhitegevusalaks on tehniliste abivahendite ja meditsiiniseadmete jaemüük, laenutamine ning abivahendialaste teenuste osutamine.

Lisa 3. Raha (eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Sularaha kassas	2 311	2 046
Raha arvelduskontodel	2 554 999	2 182 599
Kokku raha	2 557 310	2 184 645

Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ostjate vastu	178 552	211 091
Viitlaekumised	0	16 550
Nõuded toetuste ja siirete eest	16 686	48 685
Tulevaste perioodide kulud	6 523	3 625
Muud nõuded	0	1 599
Kokku nõuded ettemaksed	201 761	281 550

Lisas esitatud nõuded on lühiajalised.

Lisa 5. Varud (eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Toiduladu	1 517	2 284
Ostetud kaubad müügiks (meditsiiniline kaup)	144 839	122 048
Ettemaksed varude eest	81	913
Kokku varud	146 437	125 245

Lisa 6. Materiaalne põhivara (eurodes)

	Maa	Hooned, ehitised, rajatised	Masinad, seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpeta-mata tööd	Kokku
31.12.2019						
Ostud ja parendused		289 776		179 513	-109 611	359 678
Amortisatsiooni kulu		-102 015	-54 866	-37 260		-194 141
Soetusmaksumus	31 836	3 948 157	718 343	436 551		5 134 887
Muu		-1	1	-1		-1
Akumuleeritud kulum		-986 885	-574 561	-174 823		-1 736 269
Jääkmaksumus	31 836	2 961 271	143 783	261 727	0	3 398 617
31.12.2020						
Ostud ja parendused			258 362			258 362
Amortisatsiooni kulu		-104 011	-49 607	-63 124	0	-216 742
Soetusmaksumus	31 836	3 948 157	976 705	436 551	0	5 393 248
Muu						1
Akumuleeritud kulum		-1 090 897	-624 168	-237 947		-1 953 012
Jääkmaksumus 31.12.2020	31 836	2 857 260	352 537	198 604	0	3 440 237
Ostud ja parendused						0
Amortisatsiooni kulu		-104 011	-98 252	-46 515		-248 778
Soetusmaksumus	31 836	3 948 157	976 705	436 551		5 393 248
Muu						1
Muu				-1		-1
Akumuleeritud kulum		-1 194 908	-722 420	-284 461		-2 201 789
Jääkmaksumus 31.12.2021	31 836	2 753 249	254 285	152 089		3 191 459

Lisa 7. Laenukohustused (eurodes)

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
	31.12.2020	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta	Intressi määr	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
SEB Pank 2019001609 04.02.2019	247 590	60 634	186 956	0	Euribor+ 2,0%	EUR	18.01. 2024
Pikaajalised laenud kokku	186 956	60 634	126 322	0			
Laenukohustised kokku	186 956	60 634	126 322	0			
	31.12.2021	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta	intressi määr	alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Pikaajalised laenud kokku	126 321	60 634	65 687	0			
Laenukohustised kokku	126 321	60 634	65 687	0			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk) maksumus		
	31.12.2021	31.12.2020
Hoone Sadama 16	2 547 262	2 639 140

Lisa 8. Muud kohustised ja saadud ettemaksed (eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Käibemaksukohustis	1 914	1 823
Sotsiaalmaksu kohustis	107 782	102 359
Üksikisiku tulumaksu kohustis	60 589	56 370
Töötuskindlustuse makse kohustis	6 697	6 782
Kogumispensioni kohustis	3 976	5 200
Ettemaksed toodete, teenuste eest	31	41
Kokku võlad ja ettemaksed	180 989	172 575

Lisas esitatud võlad on lühiajalised.

Lisa 9. Võlad töövõtjatele (eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Töötasude kohustis	131 875	138 841
Puhkusetasude kohustis	23 689	16 496
Deklareerimata maksud	78 510	83 486
Muud võlad töövõtjatele	427	587
Kokku võlad töövõtjatele	234 501	239 410

Lisa 10. Tulu ettevõtlusest (eurodes)

	2021	2020
Tulud tervishoiust	4 690 686	3 935 215
Tulud majandustegevusest	107 537	156 679
Muu toodete ja teenuste müük	213 036	170 706
Saadud toetused	87 326	263 833
Kokku tulu ettevõtlusest	5 098 585	4 526 433

Lisa 11. Majandamiskulud (eurodes)

	2021	2020
Administreerimiskulud	-52 827	-52 810
Koolitus-, lähetuskulud	-57 313	-22 908
Kinnistute, hoonete, ruumide majandamiskulud	-175 249	-183 056
Sõidukite majandamiskulud	-10 412	-12 122
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-62 680	-84 147
Inventari majandamiskulud	-43 031	-47 835
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	-21 758	-39 257
Toiduained	-82 794	-69 303
Meditsiini ja hügieenikulud	-401 510	-208 886
Õppevahendid	-1 719	-13 603
Kommunikatsiooni-, kultuuri jt kulud	-460	-608
Eri- ja vormiriietuse kulud	-50 718	-49 849
Mitmesugused majandamiskulud	-11 482	-7 648
Uurimus- ja arenduskulud	-16 800	-33 333
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-988 753	-825 365

Lisa 12. Tööjõukulud (eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	-2 519 082	-2 257 938
Sotsiaalmaksud	-826 608	-743185
Erisoodustused koos maksudega	-23 704	-21921
Kokku tööjõukulud	-3 369 394	-3 023 044
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	140,75	141,14

Lisa 13. Muud tegevuskulud (eurodes)

	2021	2020
Käibemaks kuluks-	-117 401	-128 120
Käibemaks põhivara soetustelt	0	-51 672
Maamaks	-618	-636
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-146	-65
Tollimaks	-39	-27
Riigilõiv	-62	0
Kokku muud kulud	-118 266	-180 520

Lisa 14. Muud finantstulud ja -kulud (eurodes)

	2021	2020
Intressikulu laenudelt	-3 344	-4 472
Muud finantstulud ja -kulud	0	-78
Tulu hoiustelt	3	2
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-3 341	-4 548

Lisa 15. Annetused ja toetused (eurodes)

	2021	2020
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	87 326	263 833

Saadud toetused 2020:

Tallinna Ülikool	53 981 €
ELIKO	25 539 €
Tallinna Teaduspark Tehnopol SA	1 204 €
Eraisikud, asutused jt.	6 602 €

Lisa 16. Seotud osapooled (eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnal muud olulised soodustused

	2021	2020
Nõukogu -arvestatud tasu	13 440	14 160
Juhatuse liikme -arvestatud tasu	81 765	56 934

01.07.2021.a. nõukogu suurendas juhatuse kaheliikmeliseks ja leidis konkursiga teise juhatuse liikme, Toomas Dannebergi. Alates septembrist 2021 on Toomas Danneberg juhatuse esimees. Juhatuse liikmele Kadri Englasele on 2021.aastal tasutud isikliku sõiduauto kasutamise eest 80 €.

Lisa 17. Emaettevõtte konsolideerimata bilanss (eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
VARAD		
Käibevara		
Raha	2 510 845	2 133 982
Nõuded ja ettemaksed	214 045	306 428
Varud	1 516	1 613
KÄIBEVARA KOKKU	2 726 406	2 442 023
PÕHIVARA		
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	197 845	177 247
Pikaajalised nõuded	6 919	28 459
Materiaalne põhivara	3 148 809	3 366 717
PÕHIVARA KOKKU	3 353 573	3 572 423
AKTIVA (VARAD) KOKKU	6 079 979	6 014 446
Kohustised ja netovara		
Võlad hankijatele	39 439	283 473
Võlad töövõtjatele	228 949	234 131
Muud kohustised, ettemaksed	175 378	167 068
Laenukohustised	60 634	60 634
KOKKU LÜHIAJALISED KOHUSTISED	504 400	745 306
Laenukohustised	65 687	126 322
KOKKU PIKAAJALISED KOHUSTISED	65 687	126 322
Netovara		
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 861 179	1 861 179
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	3 281 639	3 007 866
Aruandeaasta tulem	367 074	273 773
KOKKU NETOVARA	5 509 892	5 142 818
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	6 079 979	6 014 446

Lisa 18. Emaettevõtte konsolideerimata tulemiaruanne (eurodes)

	2021	2020
Tulud		
Annetused ja toetused	80 724	251 788
Tulu ettevõtlusest	4 690 686	3 935 216
Muud tulud tervishoiust	107 538	156 679
KOKKU TULUD	4 878 948	4 343 683
Kulud		
Annetused ja toetused	-2 979	-2 441
Mitmesugused tegevuskulud	-896 234	-762 059
Tööjõukulud	-3 299 594	-2 957 091
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-217 908	-185 872
Muud kulud	-118 003	-180 405
KOKKU KULUD	-4 534 718	-4 087 868
PÕHITEGEVUSE TULEM	344 230	255 815
Muud finantstulud ja -kulud	22 844	17 958
ARUANDEAASTA TULEM	367 074	273 773

Lisa 19. Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2021	2020
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	344 230	255 815
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	217 908	185 872
Põhivara käibemaks	0	51 672
Kokku korrigeerimised	217 908	237 544
Põhitegevusega seotud nõuete, ettemaksete muutus	75 834	-5 650
Viitlaekumiste muutus	16550	-16 550
Varude muutus	96	55
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-1 672	56 520
KOKKU RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST	652 946	527 734
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	0	-310 034
Korrigeerimine muutusega võlgades hankijatele	-239 234	239 234
Antud laenude tagasimaksed	27 129	27 129
KOKKU RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST	-212 105	-43 671
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-60 634	-60 634
Makstud intressid	-3 344	-4 472
Makstud muud finantskulud	0	-78
KOKKU RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST	-63 978	-65 184
KOKKU RAHAVOOD	376 863	418 879
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 133 982	1 715 103
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	376 863	418 879
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2 510 845	2 133 982

Lisa 20. Emaettevõtte konsolideerimata netovara muutuste aruanne (eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	1 861 179	2 579 404	4 440 583
Aruandeaasta tulem		428 462	428 462
31.12.2019	1 861 179	3 007 866	4 869 045
Aruandeaasta tulem		273 773	273 773
31.12.2020	1 861 179	3 281 639	5 142 818
Aruandeaasta tulem		367 074	367 074
31.12.2021	1 861 179	3 648 713	5 509 892